

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 1.-9/17-26

«05» СЕЧНЯ 2017 р.

Конституційний Суд України

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу четвертого частини першої статті 208 Кримінального процесуального кодексу України

1. Підпунктом 9 пункту 5 Розділу I Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції” від 12 лютого 2015 року № 198-VIII (*Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 17, ст.118*) було доповнено частину першу статті 208 Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-13, ст. 88; 2014, № 46, ст. 2046*) (далі – КПК України) абзацом четвертим, який передбачає, що уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Вищевказані положення КПК України не відповідають Конституції України у зв’язку з наступним.

2. Україна є демократичною, правовою, соціальною державою, в якій людина, її життя і здоров’я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов’язком держави; в Україні визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу; закони та інші

нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй; норми Конституції України є нормами прямої дії (статті 1, 3, 8 Основного Закону України).

Пряма дія норм Конституції України означає, що ці норми застосовуються безпосередньо. Законами України та іншими нормативно-правовими актами можна лише розвивати конституційні норми, а не змінювати їх зміст. Закони України та інші нормативно-правові акти застосовуються лише у частині, що не суперечить Конституції України (абзаци перший та другий пункту 2.1. мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 08.09.2016 року № 6-рп/2016).

Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені, зокрема статтею 29 цієї Конституції (стаття 64 Конституції України).

3. Відповідно до частин першої-третьої статті 29 Конституції України кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом. У разі нагальної необхідності запобігти злочині чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Положення статті 29 Конституції України визначають затримання, арешт і тримання під вартою як примусові заходи, що обмежують право на свободу та на особисту недоторканність особи і можуть застосовуватися тільки на підставах та в порядку, встановлених законом (абзац шостий пункту 3.2. мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 29.06.2010 року № 17-рп/2010).

Основними міжнародними актами, в яких закріплено право кожної людини на свободу і особисту недоторканність, є:

- Загальна декларація прав людини 1948 року, у статті 3 якої проголошено, що кожна людина має право на життя, свободу та особисту недоторканність, а у статті 9 - ніхто не може бути підданий безпідставному арешту, затриманню або видворенню;

- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року, в пункті 1 статті 9 якого зазначено, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність; ніхто не може бути підданий свавільному арешту чи триманню під вартою; ніхто не може бути позбавлений волі інакше як на підставах і відповідно до процедури, які встановлені законом;

- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція), пункт 1 статті 5 якої проголошує, що кожен має право на свободу та особисту недоторканність.

Так, Європейський суд з прав людини (далі – Європейський суд) неодноразово наголошував, що стаття 5 Конвенції гарантує основоположне право на свободу та недоторканність, яке є найважливішим у демократичному суспільстві у розумінні Конвенції. Право на свободу є, з точки зору Конвенції, надто важливим у демократичному суспільстві, щоб допускати втрату особою можливості користуватися захистом Конвенції, навіть якщо вона сама дозволить відповідним органам затримати себе. (див. рішення у справах “Де Вільде, Оомс і Версип проти Бельгії” (De Wilde, Ooms and Versyp v. Belgium), від 18 червня 1971 року, пункт 65, та «Осипенко проти України», № 4634/04, від 09.11.2010 р., п. 48).

Таким чином, право на свободу є одним з найважливіших прав в демократичному суспільстві. Однак, при цьому воно не є абсолютним і може бути обмежено. Так, зокрема, за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом, особа може бути заарештована або триматися під вартою (частина друга статті 29 Конституції України).

Стаття 177 КПК встановлює, що метою застосування запобіжного заходу є забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього процесуальних обов’язків, а також запобігання спробам: 1) переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду; 2) знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; 3) незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; 4) перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином; 5) вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується.

Підставою застосування запобіжного заходу є наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення, а також наявність ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, передбачені частиною першою цієї статті. Слідчий, прокурор не мають права ініціювати застосування запобіжного заходу без наявності для цього підстав, передбачених КПК (частини перша та друга статті 177 КПК).

Тримання під вартою є винятковим запобіжним заходом, який застосовується виключно у разі, якщо прокурор доведе, що жоден із більш м’яких запобіжних заходів не зможе запобігти ризикам, передбаченим статтею 177 КПК, крім випадків, передбачених частиною п’ятою статті 176 КПК (частина перша статті 183 КПК).

Слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою зобов’язаний визначити розмір застави, достатньої для забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим обов’язків, передбачених КПК, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 183 (абзац перший частини третьої статті 183 КПК). Слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання

під вартою, враховуючи підстави та обставини, передбачені статтями 177 та 178 КПК, має право не визначити розмір застави у кримінальному провадженні у чітко визначених законом випадках (частина четверта статті 183 КПК).

Розгляд клопотання про застосування запобіжного заходу здійснюється за участю прокурора, підозрюваного, обвинуваченого, його захисника, крім випадків, передбачених частиною шостою статті 193 (частина перша статті 193 КПК).

Під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу слідчий суддя, суд зобов'язаний встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про: 1) наявність обґрунтованої підозри у вчиненні підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення; 2) наявність достатніх підстав вважати, що існує хоча б один із ризиків, передбачених статтею 177 КПК, і на які вказує слідчий, прокурор; 3) недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні (частина перша статті 194 КПК). Слідчий суддя, суд зобов'язаний постановити ухвалу про відмову в застосуванні запобіжного заходу, якщо під час розгляду клопотання прокурор не доведе наявність всіх обставин, передбачених частиною першою статті 194 (частини друга статті 194 КПК).

У разі існування обґрунтованого ризику того, що одержавши відомості про звернення до суду із клопотанням про застосування запобіжного заходу, особа до початку розгляду клопотання вчинить дії, які є підставою для застосування запобіжного заходу і зазначені у статті 177 КПК, зокрема, буде переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду прокурор, слідчий за погодженням з прокурором має право звернутися із клопотанням про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою приводу розглядається слідчим суддею, судом негайно після одержання цього клопотання. Розгляд клопотання здійснюється в закритому судовому засіданні за участю прокурора (стаття 189 КПК).

Відповідно, на розвиток положень частини другої статті 29 Конституції України КПК передбачається вичерпний перелік підстав, за яких суд може обрати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Так, прокурор має довести наявність ризиків та обґрунтувати, чому більш м'який запобіжний захід не може їм запобігти. При цьому вимога мотивування судового рішення про застосування запобіжного заходу означає, що таке судове рішення має містити не тільки висновок про наявність вказаних ризиків і неможливість застосувати більш м'який запобіжний захід ніж тримання під вартою, але й посилання на обставини конкретної справи, за яких суд дійшов відповідного висновку. Питання щодо застосування запобіжного заходу вирішується в змагальному процесі за участі особи та її захисника крім окремих випадків, встановлених законом. Тягар доведення необхідності взяти особу під варту або продовжити застосування вказаного запобіжного заходу покладається на прокурора.

З іншого боку положення КПК надають можливість усунути ризик переховування особи, яка дізналась про внесення до суду клопотання про застосування до неї запобіжного заходу, від органів досудового розслідування та/або суду шляхом отримання судового дозволу на затримання з метою приводу для участі в розгляді такого клопотання.

Відповідно, з огляду на значимість права на свободу в демократичному суспільстві Конституція України та законодавство передбачають низку гарантій при розгляді питання щодо його обмеження, дотримання яких забезпечують реалізацію цілей цих положень, а саме гарантувати, що нікого не буде свавільно позбавлено свободи.

Як неодноразово наголошував Європейський суд, для того, щоб позбавлення свободи не вважалось свавільним, додержання національного закону при його застосуванні є недостатнім. Такий захід має бути необхідним за конкретних обставин справи (рішення у справі "Нештак проти Словаччини" (Nestak v. Slovakia), № 65559/01, пункт 74, від 27 лютого 2007 року).

Очевидно, що у вказаній системі гарантій з урахуванням практики Європейського суду для ефективної реалізації цих гарантій визначальну роль відіграє орган, який має здійснювати контроль за їх дотриманням.

В системі вказаних правових положень, включаючи частину другу статті 29 Конституції України, таким державним органом є суд, незалежність якого гарантується Конституцією України. Саме суд має перевірити як дотримання національного законодавства при застосуванні відповідного заходу, так і визначити, що такий захід дійсно є необхідним за конкретних обставин справи. Ефективність такого контролю забезпечується тим, що суд є незалежним від органів, які можуть ініціювати питання щодо затримання, тримання особи під вартою. Саме незалежність суду забезпечує досягнення мети всієї системи вказаних положень, а саме недопущення свавільного обмеження права особи на свободу, найважливішого права в демократичному суспільстві, і в кінцевому підсумку недопущення підризу основ демократичної і правової держави.

4. Таким чином, відповідно до конституційних положень обмеження права на свободу можливо тільки за вмотивованим рішенням суду, крім окремих передбачених Конституцією випадків. Такі випадки Основний Закон як виключення дійсно передбачає в положеннях частини третьої статті 29. Так, у разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою (частина третя статті 29).

Відповідно, частина третя статті 29 Конституції встановлює вичерпний перелік випадків, коли уповноважений законом орган може застосувати тримання особи під вартою без рішення суду, а саме коли існує нагальна необхідність запобігти злочинові чи його перепинити. Тільки у цих випадках Основний Закон вбачає переважання публічного інтересу в затриманні особи без попереднього

судового контролю. Поряд з цим вказане положення передбачає й граничний строк, до спливу якого суд має перевірити обґрунтованість застосування такого запобіжного заходу. Недотримання цієї гарантії має автоматично призвести до звільнення особи. Таким чином, частина третя статті 29 Конституції встановлює сукупність умов, за яких тримання особи під вартою без судового рішення не порушує конституційних приписів, а саме: 1) наявність нагальної необхідності запобігти злочині чи його перепинити; 2) застосування тримання особи під вартою органом, який уповноважений на те законом; 3) застосування вказаного заходу не більше сімдесяти двох годин до прийняття відповідного рішення судом; 4) звільнення особи у разі невручення їй вмотивованого рішення суду про тримання під вартою після спливу вказаного граничного строку.

Враховуючи значимість права на свободу в демократичному суспільстві та пряму дію норм Конституції України, вбачається, що при прийнятті законів у відповідній сфері законодавець має забезпечувати, щоб їх положення забезпечували дотримання всієї сукупності вказаних вище умов. У іншому випадку таке законодавче регулювання не забезпечує виконання вимог Конституції і, відповідно, є неконституційними.

5. Як вже вище вказувалось, підпунктом 9 пункту 5 Розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» від 12 лютого 2015 року № 198-VIII (*Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 17, ст.118*) було доповнено частину першу статті 208 Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI (далі – КПК України) (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-13, ст. 88; 2014, № 46, ст. 2046*) абзацом четвертим, який передбачає, що уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

З вказаної вище норми вбачається, що законодавцем розширено перелік випадків, в яких Конституція України дозволяє затримання особи без судового рішення. Так, законодавцем надається можливість обмеження права особи на свободу у разі наявності обґрунтованих підстав вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

З урахуванням того, що перелік випадків застосування до особи запобіжного заходу без відповідного судового рішення має тлумачитись вузько, наявність ризику втечі підозрюваної особи неможливо тлумачити як «нагальну необхідність запобігти злочині чи його перепинити», оскільки коли мова іде про ризик втечі підозрюваної особи, очевидно, що злочин, в якому підозрюється особа, вже вчинений.

Відповідно, в аспекті оскаржуваних положень має місце пряма невідповідність норми вимогам Конституції України.

6. В Україні визнається і діє принцип верховенства права (частина перша статті 8 Конституції України), одним з елементів якого є правова визначеність положень законів та інших нормативно-правових актів.

За правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною у Рішенні від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі (абзац другий підпункту 5.4 пункту 5 мотивувальної частини).

Конституційний Суд України виходить із того, що принцип правової визначеності не виключає визнання за органом державної влади певних дискреційних повноважень у прийнятті рішень, однак у такому випадку має існувати механізм запобігання зловживанню ними. Цей механізм повинен забезпечувати, з одного боку, захист особи від свавільного втручання органів державної влади у її права і свободи, а з другого - наявність можливості у особи передбачати дії цих органів (п. 2.4 рішення Конституційного Суду України від 8 червня 2016 року № 3-рп/2016).

Відповідно до позиції Європейського суду, якщо йдеться про обмеження свободи, особливо важливо, щоб було дотримано принцип правової визначеності. Відповідно, важливо, щоб умови обмеження свободи в національному законодавстві були чітко визначені і щоб сам закон був передбачуваним у своєму застосуванні для відповідності стандарту «законності», встановленого Конвенцією. Цей стандарт вимагає, щоб закон був достатньо чітким, щоб дозволити особі, у разі потреби за допомогою фахової консультації, передбачити наслідки своєї поведінки в тій мірі, в якій це можливо за конкретних обставин (рішення у справі «Барановські проти Польщі» (Baranowski v. Poland), № 28358/95, пункт 52).

У контексті відповідності оскаржуваного положення вимозі визначеності, ясності і недвозначності необхідно враховувати, що дотримання норм національного законодавства при застосуванні до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою є обов'язковою, але не єдиною умовою для того, щоб обмеження права на свободу не було свавільним.

Відповідно до позиції Європейського суду обмеження права на свободу, яке відповідає вимогам національного законодавства, може бути свавільним і, відповідно, порушувати вимоги Конвенції у разі, якщо мали місце недобросовісність чи обман з боку державних органів або якщо обмеження не було необхідним за конкретних обставин справи («Галь проти України», № 6759/11, від 16.04.2015 р., пункт 26).

З огляду на вказане положення законодавства, які регулюють застосування вказаного заходу до особи, мають бути сформульовані з достатньою чіткістю з метою унеможливлення зловживання або недобросовісності з боку державних органів.

Крім того, як вказав Європейський суд у рішенні «Ігнатов проти України» (від 15.12.2016 року, № 40583/15, пункт 41) аргументи за або проти звільнення особи, включаючи ризик перешкоджання проведенню слідства, не можуть висуватись *in abstracto*, вони мають бути обґрунтовані фактичними доказами. Ризик втечі не може оцінюватись виключно на підставі тяжкості покарання, яке може бути призначено. Такий ризик має бути оцінено з посиланням на інші відповідні фактори, які можуть як підтвердити наявність ризику втечі, так і довести, що він настільки ілюзорний, що не може виправдовувати затримання.

Відповідно, при прийнятті рішення про взяття особи під варту в зв'язку із ствержуваним ризиком втечі підозрюваного від слідства орган, що приймає рішення, має розглянути всі аргументи, що свідчать за та проти обґрунтованості стверджуваного ризику в контексті конкретних обставин справи. Очевидно, що підозрюваний, у разі необхідності з допомогою захисника, має при цьому викласти свою позицію щодо заявлених аргументів на користь застосування до нього запобіжного заходу. Тільки в такому разі можливо забезпечити розгляд питання про взяття під варту з урахуванням всіх аргументів за та проти в контексті конкретної справи і, відповідно, прийняти аргументоване рішення.

Повертаючись до оскаржуваного положення, необхідно відмітити, що воно надає необмежену дискрецію уповноваженим службовим особам у прийнятті рішення щодо обмеження права особи на свободу. Так, оскаржуване положення надає можливість уповноваженим особам на власний розсуд оцінювати, чи вказують обставини конкретної справи на можливість втечі підозрюваного, і з урахуванням виключно своєї оцінки приймати рішення щодо обмеження права на свободу. Воно надає можливість уповноваженій особі приймати рішення про затримання підозрюваного без можливості для підозрюваного висловити свою позицію та надати аргументи, які б можливо свідчили про ілюзорність стверджуваного ризику. Відповідно, оскаржуване положення унеможливає прийняття мотивованого рішення про обмеження особи свободи, що очевидно суперечить меті конституційних положень, а саме унеможливити свавільне позбавлення свободи.

Те, що строк затримання без ухвали слідчого судді, суду у відповідності до статті 211 КПК не може тривати понад сімдесят дві години, не є належним засобом для запобігання свавільному обмеженню права особи на свободу, оскільки обмеження права особи на свободу навіть на такий порівняно короткий строк має здійснюватись у відповідності з чіткими положеннями закону і бути обґрунтованим з точки зору його необхідності за конкретних обставин справи.

Крім того, подальший розгляд судом питань законності затримання та необхідності застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою також не може бути ефективним засобом захисту від свавільності затримання, оскільки у такому випадку мова може йти тільки про компенсацію, що не може вважатись повноцінним відновленням права.

Вбачається, що дискреційні повноваження відповідних уповноважених осіб щодо прийняття рішення про обмеження права на свободу мають бути однозначно визначені в законі. За відсутності будь-яких критеріїв, які б надавали можливість передбачити, за яких обставин уповноважена особа може дійти висновку про можливість втечі

підозрюваного, оскаржуване положення не надає особі можливості передбачити наслідки своєї поведінки. Таким чином, оскаржуване положення не відповідає принципу юридичної визначеності як елемента принципу верховенства права, гарантованого частиною першою статті 8 Основного Закону України.

7. Розуміючи складнощі розслідування корупційних злочинів, віднесених законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України, все ж таки неможливо погодитись з тим, що серйозність злочину може виправдати прийняття законодавства, яке на пряму суперечить вимогам Основного Закону щодо забезпечення найціннішого права в демократичному суспільстві.

Більше того, мету законодавця при прийнятті оскаржуваних положень, а саме унеможливити втечу підозрюваного з метою ухилення від кримінальної відповідальності, можливо досягти без порушення вимог статті 29 Конституції України. Наприклад, через внесення змін до відповідних положень КПК з метою надання можливості у вказаних категоріях справ звертатись до суду з клопотанням про привід особи, якій ще не пред'явлено підозру у вчиненні злочину, до суду для розгляду клопотання про тримання її під вартою у разі, якщо є обґрунтовані підстави вважати, що після пред'явлення підозри та інформування про розгляд клопотання про тримання її під вартою особа може переховуватись від слідчих органів. При цьому суд при вирішенні питання про привід особи має обов'язково встановити, чи є підстави для пред'явлення такій особі підозри у вчиненні злочину та чи наявні обґрунтовані підстави вважати, що вона може переховуватись, перешкоджаючи таким чином здійсненню ефективного розслідування справи.

8. Керуючись статтями 101 і 147, частиною другою статті 150 Конституції України, п. 1 статті 13, статтею 39 Закону України "Про Конституційний Суд України", п. 3 частини першої статті 13 та статтею 15 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини",

ПРОШУ:

Визнати положення абзацу четвертого частини першої статті 208 Кримінального процесуального кодексу України, такими, що є неконституційними, оскільки вони не відповідають положенням частин першої і другої статті 8 та частин другої і третьої статті 29 Конституції України.

У конституційному провадженні за цим поданням братиму участь особисто.

Додатки:

1. Конституція України (витяг).
2. Загальна декларація прав людини 1948 року (витяг).
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 року (витяг).
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (витяг).
5. Кримінальний процесуальний кодекс України (витяг).
6. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції” від 12 лютого 2015 року № 198-VIII (витяг).
7. Рішення Конституційного Суду України від 29 червня 2010 року № 17-рп/2010 (витяг).
8. Рішення Конституційного Суду України від 8 червня 2016 року № 3-рп/2016 (витяг).
9. Рішення Конституційного Суду України від 8 вересня 2016 року № 6-рп/2016 (витяг).
10. Рішення Європейського суду з прав людини у справі “Де Вільде, Оомс і Версип проти Бельгії” (De Wilde, Ooms and Versyp v. Belgium) від 18 червня 1971 року, пункт 65; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
11. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Осипенко проти України», № 4634/04, від 09.11.2010 р., пункт 48; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
12. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Нештак проти Словаччини» (Nestak v. Slovakia), № 65559/01, від 27 лютого 2007 року, пункт 74; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
13. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Барановські проти Польщі» (Baranowski v. Poland), № 28358/95, пункт 52; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Галь проти України», № 6759/11, від 16.04.2015 р., пункт 26; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ігнатов проти України» від 15.12.2016 року, заява № 40583/15, пункт 41; <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).

В.В. Лутковська